

CASSINO DE GRANOLLERS

SECCIÓ CIENTÍFICA-LITERARIA Y ARTÍSTICA.

PERIÓDICH RECREATIU

que 's publica exclusivament en obsequi als concurrents à las funcions
d' aquesta Secció.

A NOSTRES LECTORS

¿Qué no tením pretensions? Ho diu ben clar la forma de nostre periódich.

Venim á tirar lo gra de blat en lo feril camp de la literatura, y com per lley natural aquest ha de dar fruit, si una espiga apleguém demá, garba y bossa pot arribar á ser, si ab fé y constancia cad' any aném sembrant.

¿Qué no tenim ni mérits, ni talent bastant, per escometre tant aspre empresa? Convensuts n' estém de bras. Ho fem, perque altres ab millors conceixements y mes claras ideas 's fassin seva la nostre causa. Ho fem, perqué 'ns dol de tot cor, que nostra esquadra Vila, no tingui una veu que l' animi y la defensi. Y ho fem finalment, perque vejém ab pena car faltats del camp d' honrosas lluytas, ahont puguem espletar lo fruit, que sens dubte s' amaga entre nostres convehins.

Modesta es la publicació que comensém, com modestas son nostras aspiracions; avuy per avuy nos rethirém á ésser l' eco de nostre Casino y per lo tant de nostra Secció; demá tal volta podrém enlairar mes vol perqué de segur hi haurá qui 'ns donga alé per agafar mes grossa volada.

Que 's tinga aquest periódich en lo concepte que nosaltres, es á lo que aspira

LA JUNTA INTERINA DE LA SECCIÓ

UN ARTICLE

Habem de fer un article catalá, essencialment catalá y ha de ser ab aquest únich y sol objecte: Honrar a las amables lectoras, que ab sa presencia han vingut á formar part de la bonica y flairosa toya que al apareixer aquestas mal escrites ratllas, estendrá sos braços perfums, en l' espanyola y bonica sala de nostre Casino.

A vosaltres donchs nos dirigim y si ho fem avuy y per primera volta ab tó de reny, es, perque estem segurs d' ésser dispensats, recordant aquell adagi que també recordareu vosaltres que diu: *Qui 't vol bé 't farà plorar.*

A vosaltres donchs, va dedicat lo present article y d' una manera molt particular, á las que esteu afanyosas per llegir novelas escrites en mal castellá, que omplintvos lo cap de gallarets y pretensions, vos fan veurer lletja l' hermosa parla catalana; á las que enorgullidas per las ideas extravagants de los mateixos llibres, teniu á menos los joves que al costat vostre han respirat los aires purs de nostra terra, y aneu buscant com Diógenes ab son fanal, en tots quants forasters se presentan, lo tipó ideal que en vostres ensomnis, heu vist, en mitj de flors y voluptuosas gassas había de fervos felissas; á las que menysprehan los articles nostres, teniu preferencia per los fets á la casa, no tenint en compte, que obrant aixís,

comprometeu d'una manera inconscient tal volta, lo pervindre de vostres pares ó jermans, á mes de que, á nostre entendre, moltes vegades vos enlletjeixen en comptes de fer ressaltar las gracias naturals, que vos ha donat la pródiga naturalesa.

A vosaltres donchs reasumintho, dirigim lo present article, pera dirvos: que poch sabeu lo mal que feu ab vostre obrar á la lleugera. No vos agradan los escrits en catalá y preferiu apendre de parlar malament l'hermosa y sentida llengua de Cervantes, á la nostre propia y no obstant en catalá llenseu los ays de dolor quant sentiú lo cor ferit y en catalá també espresen las alegres expansions de vostra vida.

No vos agradan los joves que ab ingenuïtat vos diuen quant vos estiman, perque vos sembla que un *Yo te amo* que casi sempre va lligat á una vida obscura y aventurera, es mes dols, es mes bonich, escau mes á vostras delicadas orelles, y no obstant, pareu una mica d'atenció y al escoltar los dolsos accents que te la parla catalana, per espresar lo que 'l cor sent, prou vos ne voldriau gaudir cent y mil vegades perque, es imposible compendre millor que la de casa, las llenguas forasteras, sobretot quant se parla lo llenguatge del amor.

Voleu vestir robas estrangeras ab preferencia á las de casa; ab aixó vos passa á moltes, lo que á la esposa d'un ben conegut fabricant.

En una paraula, sens saber perque, trobeu lleig tot lo que constituex vostre modo de ser; la llengua que ja en lo bressol cantant sentíreu; los carrers estranys y torts que féren la delicia de vostra infantesa y que al tant delit guarníreu los dias de asenyalada festa; las salzeredas en que vos ubriacáreu d'amor, sentint barrejat ab un *jo t' estimo, vida meva*, las melodias de nostres ausells; las costums y festas; las brunzetas notas del alt y airós campanar; la trompeta estrident del nunci.... y no obstant lo dia que per etsart vos allunyeu d'allá hont per primera volta vejereu brillar lo sól tant bonich de nostra patria ¡quin anyorament! Ja vos burleu, ó se vos burlan d'alguna que altre paraula propia sols de cada encontrada, res trobeu tant bonich com lo de casa, res sent tant be á vostras orelles com los sons que sentíreu tots los dias y, que no hi hagi pas ningú que s'atreveixi á dirne mal, perque, tindria bona resposta. ¿Y, que més? si fins en terra estranya creyeu amich, á qui tal volta fa anys que á casa vostre ni vos li heu mirat la cara

Y tot aixó succeheix aixís, perque en lo mon tot lo mateix y á tot arreu hi ha de tot, bo y dolent.

Estimeu donchs á la patria, que estimantla, s'estima á la encontrada, á la vila, á la família, á un mateix y no vos dihem res d'hont pot anar á parar la societat que l'egoisme, l'orgull, deixadesa ó digueuli conculgeu, arriba fins al estrem de ferse olvidar d'un mateix.

Tingueu en compte tot quant vos dihem ja que la base y fonament del edifici social estimant las cosas de la terra, sereu bonas fillas, bonas esposas bonas mares y ja que la societat vos vol arrebarar poch drets que llegítimament teniu adquirits, com succeheix ab la pahorosa, tremenda y poch meditada llei de divorci fa poch temps presa en consideracion per lo descregut y materialista Senat Francés, sigue vosaltres ab vostre exemple l'admiració del home destinat avuy (no sabem be, si per desgracia) á pendreus ó á donarvos los drets que vos doná lo Suprem Creador.

¿TE 'N RECORDAS?

Era una nit d'estiu fresca y regalada com ho son sempre las de ma terra. Lo cel com mar inmens sobre nosaltres s'estenia, mirantnos per sas estrelles que, brillantas, com perlas feridas per la resplandors de sa llum, eran testimonis de nostra felicitat. Un rossinyol que cada vespre hi era, cantaba ab dolsa melangia las penas del seu cor; en tant la aigua que jogava nera s'escapaba de la arrunada fonteta, ab son gran murmurí s'estenia per sota nostres peus, ahont lo platejats raigs de la lluna s'hi enmirallaban... Sentia també 'l suau va-y-ve dels arbres que gronpel pel aire de la vesprada, moviántse d'un cantó al altre com si li remerciesen tan galana ofrena. Las flors acariciadas per lo suau ventitjol exalaban sos embalsamadors aromas....

Lo cel sonreya; los arbres se condolian; lo rossinyol cantaba; las flors nos embaumaban; la lluna i l'aigua que murmuraba als nostres peus.... Te recordas?

Ta mare había surtit. Quedarem sols.

Te trobi á faltar ¿y ahont pot ser sino al jardí diguí jo mateix y tan bon punt ho pensaba ja es á ton costat,

No 'm digueres, quan m'assegui en lo mateix banc de pedra que tu seyas, no tan aprop... Y á la estacada caida claror de la lluna vaig veure com tas galletes colorian.

Vaig insistir, tu insistires, y acabá nostra llyta quedant jo duenyo del banch, y tu apoyada ab la arrunada fonteta, y sota una grossa parra que sostenintse ab la muralla tancava vostre jardí.

Vaig aixecarme, y altre vegada al costat teu estava.

Que 't vaig dir, que tu mirantme ab tot l' amor de que ton cor de quinze anys era capás m' escoltabas embadalida, no desfeyas las tevas mans de las mevas y semblabas nadar en un mar de felicitat? Paraulas d' amor, esperansas que mon jove cor entreveya, juraments que ab tota la meva fe pensaba cumplir.

.....M' estimarás sempre, vaig dirte, per últim, al despedirme.

Me mirares ab aquella dolsa mirada que sols per mi tenias reservada, y no poguent tos llavis dirme lo que ton cor sentia, en lo vassal que feya la mateixa fonteta, sobre la aigua platejada, ton dit escrigué: T' ho juro; y ensemps que 'l jurament s' esborraba á mesura que 'l feyas, estampaba en ta ma lo primer petó que de mi reberes y l' únich que ab mes puresa tu has rebut.

Seduida per ton mirall que reflexaba ta bellesa vas creure que ton poble era petit teatre pél gran escenari que pera lluhir ta boniquesa necesitabas;... vas creure que mon amor sencill, pur y ferm com podias desitjar, era mesquí pera la set de sensacions que 'l teu somiaba. pera las vanas il-lusions que 'n mal hora 't forjares... Y altres amors mes apassionats y més tempestuosos han fet remoure las fibras de ton cor, amarrante en lo jou de la desventura....

Y ara que sents la maledicció de tos pares que com pesanta llosa aplasta 'l teu cap, y 't veus esser lo continuu juguét de tos passa-volants aymadors, y tot sentinte la llágrima ardenta de despit que crema ton rostre, veyente vilment enganyada per mentidas apariencias... no es veritat, que allá, á posta de sol, en l' hora benehida pels que com tu son unich goix n' es la dolor, recordas ta joventut y ab ella nostre amor, las esperansas que 'ns afalagaban, los juraments que á tot hora 'ns feyam, aquell pervindre hermós plé de somiats encants que nostre felis amor nos prometia,... ab aquell cel sempre estrellat, ab aquell jardí sempre florit; y 'b rossinyol que hi cantaba, y la aigua com jemejava; y deus plorar d' alegria recortantho, y deus plorar de tristesa al pensarhi,.....¿te 'n recordas?

A NOSTRA FILLA VOLGUDA

¡RECORTS!

¡Que vella! vares dir, quant ab ta mare vam dirte que tenias ja quatre anys, los ulls nos va abusar llágrima ardenta vessada ta agudesá al escoltar.

¡Que vella que soch ja! sentim encare cada volta que á taula estém sentats, ¡barreja de dolor y d' esperansa! que sentinte los dos vam esmentar.

¡Dolor trist! de pensar que 't mustiarías com flor que avans del temps flayres ha dat. ¡Esperansa! de veurer que tu eras los fills qu' ans de tenirne vam somiar.

Lo cor desd' allavors, nos ha dit sempre que en veritat molt vella deus ser ja! y mes si 't recordem ajogassada, consells á tas companyas volent dar.

¡Tant vella has sigut ja! rosa marcida que de tos richs perfums nos vols privar. ¡Tant vella has sigut ja! que aquesta vida per altre de millor á deixar vas.

Quatre anys de goig y d' alegría pura contemplante á n' á tu habem vist passar; tu endolsias las nostres amarguras, las penas que 'ns donavan los estranys.

Avuy que nostra ditxa era complerta habias de venirla tu, á minvar ¡tu! la flor mes volguda y estimada dé quantas ¡ay! n' aplega nostre ram.

Trossos del cor sou tots; mes la ferida que ab ta ausencia en nostra anima farás mes grossa no pot ser, volguda Antonia, ¡com mes gros es lo clau, mes fondo va!

¿Quánts serém? preguntabas quant te deyam que un altre jermanet vindria aviat, ¡Que canaya! cofoya responias; ni aquest plaher tant sols tenir podrás.

¿Oy que l' estimaré mareta meva? ¿Oy que jo 'l bresaré sempre cantant? Desde 'l cel ja ho farás, éll pot sentirte que com tu també un angel ¡ay! será.

Tant com goig á nosaltres vil enveja has fet á molts mares, ¡y es estrany! ¿Perqué tant bona sent ¡ay! t' envejaban? ¿Tant ho ets que per ço te 'n vols anar?

—Quant jo ja sigui gran, petits vosaltres, també os estimaré si feu bondat, igual qu' m' estimeu 'ls dos al hora; ¿Oy Dolors, que també 'ls estimarás?—

Ton passat se retrata en t' agonía y la ciencia impotent per tu será. ¡per tu! que 'ts ver spill de fillas bonas ¡Oh mort horrible, enrera, feste enllá.

No parlis filla, no, per Deu no 't cansis,
prou veyem tot quant vols sense parlar;
¿Que preguntém á Aquell que per tot regna,
á Aquell qu' es font d' amor, y de bondat,

¿Quín mal has fet en aquest mon pobre angel?
¿quín mal ¡pobreta! has fet que sens pietat
ta angoixa fa durar terrible y dura,
allargante un patir qu' es tant fatal?

Si á ella que 'l mes pur alé la taca,
que ni sols te la sombra de pecat,
¡la mort s' hi gaudeix tant! ¿que farà ab naltres
que ni un moment pensém sense pecar?

Extén ¡oh mort! de un cop ta negra sombra.
Quant poch te costará ¡ay! de dallar,
la vida d' aquest angel de ventura;
sos pares t' ho demanan per pietat

-¡No hos puch ja dir res mes!-van ser las ultimas
paraulas que 't sentírem pronunciar,
¡tos ulls, si 'ns ne van dir ¡ay! d' amoretas
fins que feble la mort los ha tancat!

¡Oh no! no ets morta pas! pot esser fora
ton cos, com débil canya que 'l mestral
allá d' allá n' ha dut; lo qu' es ta imatge
als ulls de los teus pares restará
perque, no es pas possible que s' olvidin
tants recorts y esperansas barrejats;
¡Ja veurán tos estels en nit serena
de llagrimas un doll en lo fossar!

G.

Granollers 26 de Maig de 1884.

NOTICIAS Y ANUNCIS

S' estan fent los trevalls necesaris pera organisar
una altre vetllada literaria-musical en la que hi pen-
dran part alguns coristas de la Societat «Antigua» y
l' orquesta «La Catalana.»

Se admeteran pera esser insertats en aquest periò-
dich tots los trevalls que 's presentin.

Tots los Srs. Socis del Casino poden formar part
la Secció.

Se venen al preu de dos rals los tomos de las com-
posicions premiadas en los Certámens de 1881 y 1882.

Se rebrán ab molt gust todas las obras que 's rega-
lin pera 'l foment de la Biblioteca.

Tenim molt bonas noticias de la festa major d' en-
uany ja que á mes del Certámen que ha organísat

aquesta Secció s' ha llogat una bona orquesta d'
aquesta vila (cosa que aplaudim de tot cor) y 's pre-
paran varias funcions de Teatro.

Desde avuy hi haurá en la Biblioteca tres periò-
dichs nous que son: *L'aveu del Montserrat*, *La Revis-
te Literaria* y *L' Avens*, tenint le Junta interina
propost de posarnhi encare d' altres aixís qu' els fon-
dos ho permetin.

Un aplauso á la companyia que actua en nostre Tea-
tro, per lo bé que ha posat en escena las ultimas pro-
duccions; si volgués tenirho en compte 'ls demanariam
qu' entre las obras que falten encare, n' hi barréjje
alguna de catalana.

Es de dordre que la Junta Directiva del Casino
fasi pagar lo vint per cent á la empresa del Teatro
sobretot si tenim en compte lo poch sovint que po-
dem veurer obras tan ben executadas per un cuadro
de companyia com lo que are tenim. Si mal no re-
cordem la pasada Cuaresma 's rellevaba de dit imposi-
tá la companyia que tantas mamarrachadas nos va
donar ¿Ab quanta més rahó ho podria fer avuy que
al menos l' art está de festa?

Una pregunta ¿De qué serveix la porta de la Biblio-
teca que hi ha en lo saló de descans? Voldriam que la
Junta Directiva 'ns contestés.

En la vetllada d' avuy, á mes de las poesias que 'ls
Srs. Matheu, Guimerá y Masriera, es probable vin-
guin á llegir ells mateixos. 's llegirán quadros en
prosa dels Socis Srs Vidal y Garrell, que tenen per
titol respectuosament, *Gelosia* é *Impresions*.

PASATEMPS

XARADA

*Prima molesta, segona nega,
tercera, es poble del Ampurdá,
tot, tu ho trapijas lector amable,
tothom qui vulgui m' encertará*

G.

LEMA: ESBIRRO TIRAN

Formeu ab aquestas lletras lo nom d' un escriptor
premiat en los Certámens fets per aquest Casino.

LLAVORS GENERAL D' ELLS

Formeu ab aquestas lletras lo nom d' una població
catalana.

Imprenta La Renaixensa, Xuclá 13, baixos